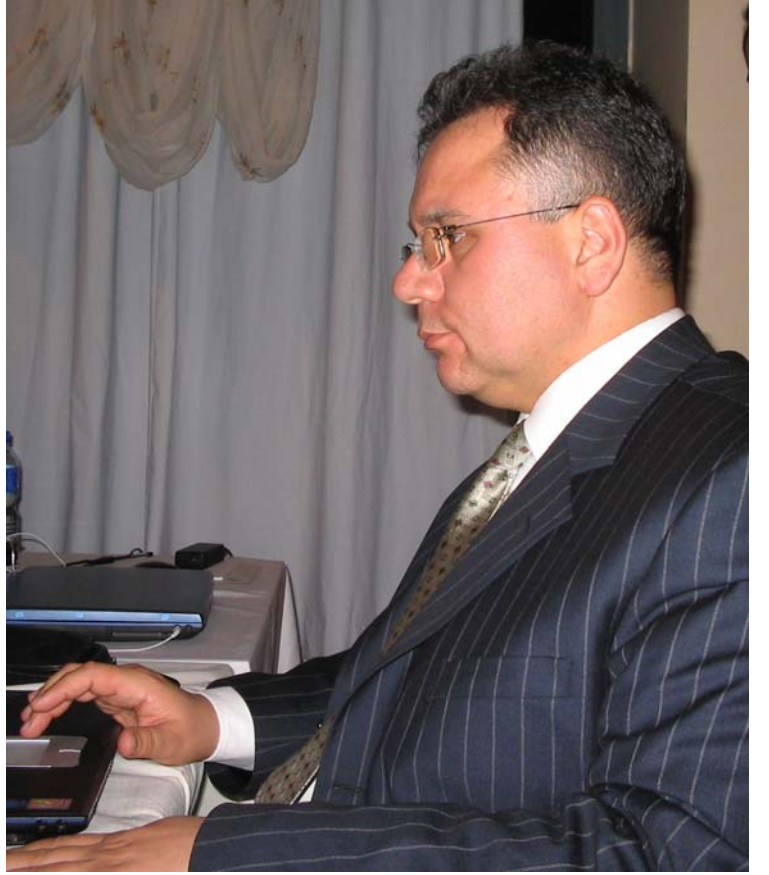

muhammet murat ¼lk¼ - orum cumhuriyet savcısı

**“5237 SAYILI TCK.
151-153. MADDELERİNDE YER ALAN MALA
ZARAR VERME SUÇLARI”¹**

**MUHAMMET MURAT ¼LK¼
ÇORUM CUMHURİYET SAVCISI
33516**

¹ Bu alışma, “Yeni Ceza Adalet Sistemi”nin Cumhuriyet Savcıları ve Hakimlere tanıtımı için 21.02.2005-01.04.2005 tarihleri arasında Samsun ilinde d¼zenlenen (Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı’nca) seminerler için hazırlanmıştır.

1- MALA ZARAR VERME SUÇU

765 sayılı TCK'da 'nas-1 ızrar' adıyla düzenlenmiş olan suç, yeni TCK'da 'mala zarar verme' adıyla 151, 152 ve 153. maddelerde düzenlenmiştir.151. maddenin ilk fıkrasında mala zarar verme suçunun basit(temel) şeklinin tanımı yapılmıştır.Buna göre **başkasının malvarlığına dahil bulunan taşınır veya taşınmaz malın herhangi bir şekilde yıkılması, tahrip edilmesi, bozulması, veya kullanılamaz hale getirilmesi mala zarar verme** suçunu oluşturur.

Ayrıca maddenin ikinci fıkrasında haklı bir neden olmaksızın sahipli hayvanı öldürmek,işe yaramayacak hale getirmek veya değerinin azalmasına neden olmak bağımsız bir suç tipi olarak düzenlenmiştir.Bu hükmün karşılığı eski TCK'da 521. maddede bulunmaktaydı.

Bunun yanı sıra 153.maddede '**ibadethanelere ve mezarlıklara zarar verme**' mala zarar verme suçunun özel bir hali olarak düzenlenmiştir.

MALA ZARAR VERME SUÇUNUN TEMEL şEKLİ

YENİ TCK MD	ESKİ TCK MD
MADDE 151. - (1) Başkasının taşınır veya taşınmaz malını kısmen veya tamamen yıkan, tahrip eden, yok eden, bozan, kullanılamaz hâle getiren veya kirleten kişi, mağdurun şikyeti üzerine, dört aydan üç yıla kadar hapis veya adlı para cezası ile cezalandırılır.	Madde 516/1-Bir kimse her ne şekilde olursa olsun diğer bir kimsenin taşınır veya taşınmaz malını yıkar veya yok eder veya bozar ya da bunlara zarar verirse zarar görenin şikayeti üzerine bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin liradan üç bin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Başkasının malvarlığına dahil bulunan taşınır veya taşınmaz malın herhangi bir şekilde **yıkılması, tahrip edilmesi, yok edilmesi, bozulması, kullanılamaz hale getirilmesi veya kirletilmesi** mala zarar verme suçunu oluşturur.

muhammet murat ülkü - çorum cumhuriyet savcısı

Suçun maddi konusu başkasına ait taşınır veya taşınmaz² bir mal olabilir.

Bir malın suça konu olabilmesi bir ekonomik değer taşıması gerekir.Bu yüzden değeri hemen hiçe eşit olan maddeler,mesela bir kibrit çöpü, bir toplu iğne, içilmekte olan ve bitmek üzere olan bir sigara mala zarar verme suçuna konu olamaz.³ Hayvanlar da taşınabilir mal kavramına dahil bulunmasına rağmen 151. maddenin 2. fıkrasında hayvanlara karşı işlenen zarar verme suçları özel olarak düzenlendiğinden buraya dahil değildir.

Mala zarar vermek seçimlik hareketli bir suçtur.Hükümde sayılmış olan hareketlerden herhangi birinin gerçekleştirilmesi halinde suç oluşur.

Hükümde düzenlenmiş olan seçimlik hareketler şunlardır:

a.Kısmen veya tamamen yıkmak: Bu hareket taşınmaz mallar bakımından söz konusu olabilir.Mesela bir evin bahçe duvarının yıkılması, bir evin yıkılması örnek olarak gösterilebilir.

b.Kısmen veya tamamen tahrip etmek

c.Kısmen veya tamamen yok etmek

d.Kısmen veya tamamen bozmak

e.Kısmen veya tamamen kullanılamaz hale getirmek

f. Kısmen veya tamamen kirletmek

Suçun manevi unsuru⁴, suçla korunan hukuki yarar⁵, suçun faili ve mağduru⁶, içtima⁷, teşebbüs⁸, iştirak⁹ konularında yeni kanunun genel

² **Mala zarar verme suçu hırsızlıktan farklı olarak taşınmaz mallar hakkında da işlenebilmektedir.**

³ **(DÖNMEZER,Sulhi, “Kişilere ve Mala Karşı Cürümler”,s.471)**

⁴ **Mala zarar verme suçu kasten işlenebilen bir suçtur.Burada aranan kast genel kasttır. Ancak Yargıtay bazı kararlarında suçun oluşumu için failde zarar verme kastının bulunmasını aramaktadır.Örneğin Yargıtay bir kararında mağdura ait ağaçların dallarının sanığın tarlasına gölge yaparak zarar verdiğinden dolayı kesmesinde mala zarar verme kastının bulunmaması nedeniyle suçun oluşmadığına karar vermiştir. (4.CD 25.2.1953,E.903,K.2019)**

⁵ **Mala zarar verme suçunda korunan hukuki yarar kişilerin mülkiyet hakkıdır. (ÖZTÜRK,Bahri, Ceza Hukuku,Genel Hükümler ve Özel Hükümler-Temel Bilgiler,2001,Ankara,s.271) Çünkü failin hareketi mağdurun malvarlığında bulunan taşınır ve taşınmaz malları zarara uğratma amacına yönelmektedir.**

⁶ **Her gerçek kişi suçun faili olabilir.Her gerçek ve tüzel kişi suçun mağduru olabilir.Ancak suçun sona ermiş olsa bile, görevinden ötürü oç almak amacıyla**

muhammet murat ülkü - çorum cumhuriyet savcısı

hükümler konusundaki düzenlemelerini dikkate almalıyız. Ancak, bu konudaki düzenlemeler hemen hemen eski düzenlemelerle paraleldir.

5237 sayılı kanunda ağırlatıcı nedenler 152. maddede ‘Mala Zarar Vermenin Nitelikli Halleri’ başlığı altında düzenlenmiştir.Mala zarar verme suçunun nitelikli hallerinin kovuşturulması suçun basit halinin aksine eski düzenlemede olduğu gibi şikayete tabi tutulmamıştır.

Eski ceza kanunu ile yeni ceza kanunu arasında mala zarar vermek suçunun temel biçiminin yani basit halinin gerçekleşmesi bakımından esas itibariyle belirgin bir farklılık bulunmamaktadır. Farklılık suçun maddi ögesini oluşturan hareketler bakımından “**malın kullanılmaz hale getirilmesi**” ve “**kirletilmesi**” ögelerine de yer verilmiş olmasıdır.

bir kamu görevlisinin zararına olarak işlenmesi hali suçun nitelikli halleri arasında sayılmış ve cezası suçun temel şekline göre artırılmıştır(152/1-g bendi).

⁷ Fail zarar verme hareketini mesela mağdura hakaret etme kastı ile yapmışsa bu halde mala zarar verme ve hakaret suçundan dolayı gerçek içtima kurallarının uygulanması gerekir

Zarar verme fiilleri genellikle diğer birtakım suçları işlemek amacıyla yapılır.Bu gibi hallerde mala zarar verme söz konusu suçların unsuru veya ağırlatıcı sebebinin teşkil etmediği hallerde TCK’nun 79. maddesinin (YTCK 44. madde) uygulanabilir olup olmadığını düşünmek gerekir.CGK 15.6.1945,E.271,K.275 kararında ‘aynı fiilde hem basit hırsızlık hem mala zarar verme suçu işlenirse TCK 79. madde gereğince mala zarar verme suçunun cezası verilir

Zincirleme Suç : Bir suç işleme kararının icrası kapsamında failin değişik zamanlarda aynı kişiye ait olan mallara zarar vermesi hali zincirleme suç oluşturur.Mesela bir kimsenin, hasmının farklı yerlerde bulunan tarlalarındaki ürünlerini farklı zamanlarda yakması.

⁸ Teşebbüs : 765 sayılı eski TCK’da teşebbüs eksik ve tam teşebbüs olmak üzere ikili bir ayrıma tabi tutulmaktaydı.Bu da hangi halde suçun eksik teşebbüs aşamasında, hangi halde tam teşebbüs aşamasında kaldığının belirlenmesinde sorunlar yaratmaktaydı Yeni TCK eksik teşebbüs-tam teşebbüs ayrımını kaldırmıştır.Artık suçun tamamlanamadığı teşebbüs aşamasında kaldığı hallerde ceza verirken yeni bir kriter kabul edilmiştir.Buna göre hakim meydana gelen zarar veya tehlikenin ağırlığına göre cezayı tespit edecektir.Mala zarar verme, bir zarar suçu olduğundan hakim meydana gelen zararın ağırlığına göre verilecek cezayı belirleyecektir.

⁹ Bu suça iştirakin her şekli mümkündür. Eski TCK’nın 517. maddesinde zarar verme suçunun 5 veya daha fazla kişinin birleşmesiyle işlenmesi hali suçun ağırlaştırılmış hali olarak düzenlenmişti.Ancak yeni kanunda bu durum bir ağırlatıcı neden olarak düzenlenmemiştir.

muhammet murat ülkü - çorum cumhuriyet savcısı

Diğer bir önemli farklılık ise yeni ceza kanununun 153. maddesinin 1. fıkrasındadır. Eski ceza kanununda mala zarar vermek suçunun nitelikli hali olarak öngörülen ibadethane ve mezarlıklara zarar verme, yeni ceza kanununda mala zarar verme suçundan bağımsız bir suç olarak ayrıca düzenlenmiştir. Buna dair 153. maddenin 1. fıkrasına göre ibadethanelere, bunların eklentilerine, buralardaki eşyaya, mezarlara, bunlar üzerindeki yapılara, mezarlıklardaki tesislere, mezarların korunması için yapılan yapılara, yıkmak, bozmak, kırmak suretiyle zarar veren kişi 1 yıldan 4 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacaktır.

Yine burada dikkati çeken bir başka husus da TCK.nun 151. maddesindeki mala zarar verme suçu açısından kirletme eylemi kırma, bozma, yıkma gibi diğer seçimlik hareketlerden bir fark taşımamasına rağmen, TCK. 153. maddesindeki ibadethane ve mezarlıklara zarar verme suçu açısından kirletme diğer seçimlik hareketlerden farklı bir kategoride tutulmuş ve bu suç açısından kirletme bir hafifletici neden olarak öngörülmüştür. Bu hususta bir çelişki olduğu görülmektedir.

-MALA ZARAR VERME SUÇUNUN NİTELİKLİ HALLERİ-

Öncelikle eski yasa döneminde sık sık uyguladığımız malın değerinin fazlalığı ya da azlığı hallerine ilişkin TCK. 522. maddesinde yer alan ağırlaştırıcı sebebin yeni ceza kanununda mala zarar verme suçları için öngörülmediğini belirtmek gerekir.

-TCK. 152/1 maddesinde yer alan 7 ağırlaştırıcı neden-

152. maddenin 1. fıkrasında 7 ayrı ağırlaştırıcı neden öngörülmüştür. Bunlara kısaca değinmek gerekirse:

1. ağırlaştırıcı neden-kamu malına zarar verme-

YENİ TCK MD	ESKİ TCK MD
MADDE 152/(1) a) Kamu kurum ve kuruluşlarına ait, kamu hizmetine tahsis edilmiş veya kamunun yararlanmasına ayrılmış yer, bina, tesis veya	516/II-3. Kamuya ait veya kamu hizmetine veya bir din ve mezhebin ibadetine ayrılmış yapılara veya bunların eklentilerine veya taşınır nitelikteki eşya veya parçalarına ya da askeri yapılar, depolar, tersaneler, fabrikalar, gemiler yada anıtlar veya heykeller veya eski

¹⁰ **Bente şu malların suça konu olması ağırlatıcı neden olarak kabul edilmiştir:**

diğer eşya hakkında işlenmesi halinde¹⁰ yapıtlar veya mezarlık ve eklentileri üzerinde işlenirse

Örneğin kanalizasyon boru ve mazgallarını, trafik işaret ve levhalarını bir parktaki oturma ve oyun gruplarını tahrip etme halinde bu ağırlatıcı neden uygulama alanı bulacaktır.¹¹

2.Ağırlatıcı Neden-felaketlere karşı korunmak için hazırlanan eşya ve tesislere zarar verme -

YENİ TCK MD	ESKİ TCK MD
MADDE 152/(1) b) Yangına, sel ve taşkına, kazaya ve diğer felaketlere karşı korunmaya tahsis edilmiş her türlü eşya veya tesis hakkında işlenmesi halinde	516/II-4. Setler ya da felaketlere karşı kamunun korunması amacıyla yapılmış koruma araçları ve diğer yapı ya da bir kamu hizmetine ayrılan gereçler ve işaretler üzerinde işlenirse

ETCK m. 516/2 b. 4'te yer alan bu nitelikli hali, daha açık ve sade biçimde düzenleyen bu bentte, nitelikli halin konusunu “felaketlere karşı korunmaya özgülenmiş” eşya oluşturmaktadır. Kanun, “yangın, sel ve taşkın, kaza ve diğer felaketler”den söz etmek suretiyle “felaket” durumlarını “örnekleyici” olarak göstermiştir. Eşya ve tesisin bu tür felaketlere karşı korunma amacına özgülenmiş olması da gerekir. Eşya veya tesisin devlete veya özel kişilere ait olması bakımından fark gözetilmemiştir.

- 1. Kamu kurum ve kuruluşlarına ait yer, bina , tesis veya diğer eşya hakkında**
- 2. Kamu hizmetine tahsis edilmiş yer, bina, tesis veya diğer eşya hakkında**
- 3. Kamunun yararlanmasına ayrılmış yer, bina, tesis veya diğer eşya hakkında**

¹¹ ‘Belediyelerin kamu hizmeti gören kuruluşlardan olmasına, sokakları aydınlatmanın belediyelerin temel görevlerinden sayılmasına, sokak lambalarının birbirine bağlı büyük bir şebekenin parçasını oluşturmaya göre 516/II-3 ile ceza tayini isabetlidir.’ 10 CD,27.11.1997,11026/12383, (MALKOÇ,İsmail, Açıklamalı-İçtihatlı Türk Ceza Kanunu ,2003, Ankara ,s.1230)

3.Ağırlatıcı Neden-dikili ağaç,fidan veya bağ çubuklarına zarar verme-

YENİ TCK MD	ESKİ TCK MD
MADDE 152/(1) c) Devlet ormanı stat¼s¼ndeki yerler hariç ¹² , nerede olursa olsun, her t¼rl¼ dikili ağaç, fidan veya bağ çubuğu hakkında işlenmesi halinde	516/II-6. Dikilmiş bağ çubukları veya meyveli ağaç veya fidanlar ile gezi yerleri veya alanlardaki ağaçlar ¼zerinde işlenirse

Ağaç, fidan ve bağ çubuklarının sadece dikili olması yeterli g¼r¼lm¼ř, meyve vermeleri koşulu aranmamıştır. Keza, bunların buldukları yere de ¼nem verilmemiştir.

Bu itibarla, kişilerin ¼zel m¼lk¼nde veya yol kenarlarında, park ve bahçelerde, kamuya ait diğer alanlarda bulunan ağaçların tahrip edilmesi h¼linde, bu bent h¼km¼ne istinaden cezaya h¼kmedilecektir.

4.Ağırlatıcı Neden-sulamaya, içme sularının sağlanmasına veya afetlerden korunmaya yarayan tesisler hakkında mala zarar verme-

YENİ TCK MD	ESKİ TCK MD
MADDE 152/(1) d) Sulamaya, içme sularının sağlanmasına veya afetlerden korunmaya yarayan tesisler hakkında	516/II- 5. Kanal veya sulamaya ait her t¼rl¼ doğal veya yapay su yatakları ve bu t¼r diğer yapılar

Fıkranın (d) bendine g¼re; mala zarar verme suçunun, sulamaya veya içme sularının sağlanmasına yarayan tesisler hakkında işlenmesi, suçun temel şekline nazaran daha ağır ceza ile cezalandırılmayı gerektirmektedir.

ETCK'da "kanal veya sulamaya ait her t¼rl¼ doğal veya yapay su yatakları ve bu t¼r diğer yapılar" nitelikli halin konusunu oluştururken; YTCK'da "sulamaya", "içme sularının sağlanmasına" veya "afetlerden korunmaya yarayan" tesisler oluşturmaktadır. ¹³

¹² Fıkranın (c) bendine g¼re, Devlet ormanı stat¼s¼ndeki yerler hariç, nerede olursa olsun, her t¼rl¼ dikili ağaç, fidan veya bağ çubuğuna zarar verilmesi, daha ağır ceza ile cezalandırılmayı gerektirmektedir. Devlet ormanı stat¼s¼ndeki yerlerde bulunan ağaç ve fidanlara zarar verilmesi, Orman Kanununda ayrı suçlar olarak tanımlandığı için, bu bent kapsamı dışında m¼tal¼a edilmiştir.

¹³ YTCK m. 154/1 b. b)'de felakatlere karşı korunmaya ¼zg¼lenmiř eşyadan s¼z edildikten sonra, burada ayrıca bir de "afetlerden korunmaya yarayan" tesislerden s¼z edilmiş olması gereksizdir.

5.Ağırlatıcı Neden-grev ve lokavt hallerine ilişkin mala zarar verme-

YENİ TCK MD	ESKİ TCK MD
MADDE 152/(1) e) Grev veya lokavt hâllerinde işverenlerin veya işçilerin veya işveren veya işçi sendika veya konfederasyonlarının maliki olduğu veya kullanımında olan bina, tesis veya eşya hakkında,	765 sayılı kanunda bu hükme karşılık gelen bir hüküm yoktu.

ETCK'da yer almayan bu nitelikli halin gerçekleşmesi, “grev veya lokavt” durumlarına özgü olup, kanun, grev veya lokavtın yasal veya yasadışı olması bakımından bir ayırım gözetmemiştir. Failin, grev veya lokavt uygulanan işyerinde çalışan birisi olması zorunlu değildir. Bununla birlikte nitelikli hal, grev veya lokavt durumunda herhangi bir eşyaya değil, yalnızca işçi, işveren veya bunların sendika veya konfederasyonlarının maliki olduğu veya kullandığı eşyaya zarar verilmesi durumunda uygulama alanı bulur.¹⁴

6.Ağırlatıcı Neden-siyasi parti, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşlarının maliki olduğu ya da kullanımındaki bina, tesis veya eşyaya karşı zarar verme-

YENİ TCK MD	ESKİ TCK MD
MADDE 152/(1) f) Siyasî partilerin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve üst kuruluşlarının maliki olduğu veya kullanımında olan bina, tesis veya eşya hakkında,	765 sayılı kanunda bu hükme karşılık gelen bir hüküm yoktu.

(f) bendine göre; mala zarar verme suçunun, siyasî partilerin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve üst

¹⁴ (e) bendinde, grev veya lokavt hâllerinde işverenlerin veya işçilerin veya işveren veya işçi sendika veya konfederasyonlarının maliki olduğu veya kullanımında olan bina, tesis veya eşyaya zarar verilmesi, söz konusu suçun bir nitelikli hâli olarak kabul edilmiştir.

Failin greve katılan işçi veya lokavt ilân eden işveren olması gerekmemektedir: Grevden yana olan ve olmayan işçiler arasında çıkan bir arbedede zarar verme suçu işlenecek olursa yine bu bent uygulanır. Sendika, konfederasyon veya işyeri işgalleri sırasında da bina, makine veya başka mallara zarar verilecek olursa bu bent uygulanacaktır.

muhammet murat ülkü - çorum cumhuriyet savcısı

kuruluşlarının maliki olduğu veya kullanımında olan bina, tesis veya eşya hakkında, işlenmesi, suçun temel şekline nazaran daha ağır ceza ile cezalandırılmayı gerektirmektedir.

7.Ağırlatıcı Neden-kamu görevlisinden öç almak için mala zarar verme-

YENİ TCK MD	ESKİ TCK MD
MADDE 152/(1) g) Sona ermiş olsa bile, görevinden ötürü öç almak amacıyla bir kamu görevlisinin zararına olarak,	516/II-1. Görevinden ötürü öç almak amacıyla bir memurun zararına

(g) bendinde, kamu görevlisinin yerine getirdiği görevle ilgili olarak öç almak maksadıyla malvarlığına zarar verme hâli, nitelikli şekil olarak kabul edilmiştir

Eski düzenlemeden farklı olarak sadece halen görevde olan memurlar değil, görevleri sona ermiş olsa bile bir kamu görevlisinin zararına olarak görevinden ötürü öç almak amacıyla işlenmesi halinde de bu nitelikli hal uygulanacaktır. Eski düzenlemeden bir başka farklılık da eski yasada memur ibaresi kullanılmış olup yeni düzenlemede ise TCK. 6. maddesinde daha geniş bir tanıma kavuşan kamu görevlisi ibaresi kullanılmıştır.

-TCK. 152/2 MADDESİNDE YER ALAN 3 AĞIRLAŞTIRICI NEDEN-

Bu fıkradaki ağırlatıcı nedenler suçun işlenme şekline ve suçta kullanılan araçlar dikkate alınarak düzenlenmiştir.

Suçta bu fıkrada belirtilen ağırlatıcı nedenlerin bulunması halinde verilecek ceza iki katına kadar artırılabilir.

TCK 152/2 de yer alan 1.Ağırlatıcı Neden-yakarak, yakıcı veya patlayıcı madde kullanarak mala zarar verme-

YENİ TCK MD	ESKİ TCK MD
MADDE 152/(2) a) Yakarak, yakıcı veya patlayıcı madde kullanarak,	516/II-7. Yakıcı veya patlayıcı maddeler kullanılarak motorlu taşıt araçları, üzerinde işlenirse

(a) bendinde suçun yakarak, yakıcı veya patlayıcı madde kullanarak işlenmesi bir ağırlatıcı neden olarak öngörülmüştür.Eski düzenlemede bu eylemler sadece motorlu taşıt araçları üzerinde gerçekleştirilirse bu nitelikli hal

muhammet murat ülkü - çorum cumhuriyet savcısı

uygulanıyordu.Yeni düzenlemede bu şekilde zarar verilen malın cinsi önemli değildir.

TCK 152/2 de yer alan 2.Ağırlatıcı Neden-toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olmak suretiyle mala zarar verme-

YENİ TCK MD	ESKİ TCK MD
MADDE 152/(2) b)Toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olmak suretiyle	765 sayılı kanunda bu hükme karşılık gelen bir hüküm yoktu.

Bu nitelikli halin gerçekleşmesi için, “toprak kayması”, “çığ düşmesi”, “sel” veya “taşkın” ile mala yönelik zarar arasında nedensellik ilişkisi kurulması ve failin kastının da bunun sonucu olarak mala zarar vermeye yönelik olduğunun belirlenebilmesi gerekir.

Burada YTCK m. 152/1 b)’de öngörülen “felaketlere karşı korunmaya özgülenmiş” mal üzerinde işlenen zarar verme suçundan farklı olarak toprak kayması, çığ düşmesi, sel veya taşkına neden olma durumlarının fiilen gerçekleşmesi gerekir. Oysa YTCK m. 152/1 b)’de öngörülen durumda, malın felakete karşı korunma amacına özgülenmiş olması yeterli olup, felaket durumunun fiilen ortaya çıkmış olması aranmaz. Şayet “sel ve taşkın”a, bundan korunma amacına özgülenmiş bir mala zarar vermek suretiyle neden olunmuş ise, bu takdirde yalnızca YTCK m. 152/2 b)’nin uygulanmasıyla yetinilir.

TCK 152/2 de yer alan 3.Ağırlatıcı Neden-radyasyona maruz bırakarak, nükleer, biyolojik veya kimyasal silah kullanarak mala zarar verme-

YENİ TCK MD	ESKİ TCK MD
MADDE 152/(2)c) Radyasyona maruz bırakarak, nükleer, biyolojik veya kimyasal silâh kullanarak,	765 sayılı kanunda bu hükme karşılık gelen bir hüküm yoktu.

(c) bendine göre suçun radyasyona maruz bırakarak, nükleer, biyolojik veya kimyasal silâh kullanarak işlenmesi bir ağırlatıcı neden olarak öngörülmüştür.

ETCK’da yer almayan bu nitelikli halin gerçekleşmesi bakımından silahın suça konu olan malın sahibine karşı kullanılması aranmaz; doğrudan mala yönelik nükleer, biyolojik veya kimyasal silah kullanılması

durumunda da nitelikli halin kabul gerekir.

-MALA ZARAR VERME SUÇUNDA HAFİFLETİCİ NEDENLER-

Eski kanunun 524. maddesinde düzenlenen şahsi cezasızlık nedeni veya cezada indirim yapılmasını gerektiren şahsi sebep, yeni kanunun 167. maddesinde ve eski kanunun 523. maddesinde yer alan etkin pişmanlık indirimi yeni kanunun 168. maddesinde düzenlenmiştir. Bu suç bakımından her iki düzenleme hemen hemen birbirine paraleldir.

2-HAYVANLARA ZARAR VERME SUÇU

YENİ TCK MD	ESKİ TCK MD
MADDE 151 (2) Haklı bir neden olmaksızın, sahipli hayvanı öldüren, işe yaramayacak hâle getiren veya değerinin azalmasına neden olan kişi hakkında yukarıdaki fıkraya hükmü uygulanır.	Madde 521 - Her kim, bila mucip başkasına ait olan bir hayvanı öldürür veya işe yaramayacak hale koyarsa sahibinin şikayeti üzerine dört aya kadar hapis ve yüz liraya kadar ağır cezayı nakdiye mahkum olur. Eğer ika olunan zarar, hafif ise yalnız otuz liraya kadar ağır cezayı nakdi ile iktifa olunabilir. Eğer hayvanın yalnız kıymetine noksan gelmiş ise hapis cezası bir aya ve cezayı nakdi otuz liraya kadardır. Tarla ve arazisine kuş veya kümes hayvanları girmiş olan şahıs bunları zarar ika ederken grpte öldürürse cezaen mesul olmaz.

Eski düzenleme ile yeni düzenleme arasında farklar söz konusudur. Örneğin, verilen zararın ağırlığı ya da hafifliğine ilişkin ceza miktarlarının ayrı ayrı tespitine yönelik eski kanunun 521/2 maddesindeki düzenleme yeni kanuna alınmamıştır.

Ayrıca, hayvanın yalnız kıymetine noksan gelmesi hali eski kanunun 521/3 maddesine göre bir hafifletici neden iken, bu hal yeni kanunun 151/2 maddesinde suçun temel şekliyle aynı değerde düzenlenmiştir.

3-İBADETHANELERE VE MEZARLIKLARA ZARAR VERME SUÇU

YENİ TCK MD	ESKİ TCK MD
MADDE 153. - (1) İbadethanelere, bunların eklentilerine, buralardaki eşyaya, mezarlara, bunların üzerindeki yapılara, mezarlıklardaki tesislere, mezarlıkların korunmasına yönelik olarak yapılan yapılara yıkmak, bozmak veya kırmak suretiyle zarar veren kişi, bir yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.	MADDE 516/II-3.bir din ve mezhebin ibadetine ayrılmış yapılara veya bunların eklentilerine veya taşınır nitelikteki eşya veya parçalarına.....veya mezarlık ve eklentileri hakkında işlenirse
(2) Birinci fıkrada belirtilen yerleri ve yapıları kirleten kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır	Bu hükmü eski kanunda bir karşılığı yoktu.
(3) Birinci ve ikinci fıkralardaki fiillerin, ilgili dinî inancı benimseyen toplum kesimini tahkir maksadıyla işlenmesi hâlinde, verilecek ceza üçte biri oranında artırılır.	Madde 176/I - Dinlerden birini tahkir maksadı ile bu dinlerce kutsal sayılan mabetleri, mezarları, buna benzer yerleri veya bu yerlerdeki eşyayı yıkan, bozan veya diğer bir suretle zarar veren kimse bir yıldan üç yıla kadar hapis ve yirmi bin liradan yüz bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Kanunun 153. maddesinde ibadethanelere ve mezarlıklara zarar verme suçu düzenlenmiştir. Bu hükmün karşılığı eski TCK'da yoktu. Eski TCK'nın 516/II maddesinin 3. bendinde bir din ve mezhebin ibadetine ayrılmış yapılara veya bunların eklentilerine veya taşınır niteliğindeki eşya ve parçalarına veya mezarlık ve eklentilerine karşı işlenen fiiller mala zarar verme (nas-ı ızrar) suçunu nitelikli halleri olarak düzenlenmişti. Bu hüküm büyük ölçüde yeni kanunun 153. maddesinin 1.fıkrasıyla aynıdır. Yeni kanunun 2. fıkrası ise tamamen yeni bir düzenlemedir. Yeni kanunun 3.fıkrası ise bir dine

muhammet murat ülkü - çorum cumhuriyet savcısı

mensup olan kimseleri tahkir amacıyla ilk iki fıkrada düzenlenen fiillerin işlenmesi halini düzenlemiştir.¹⁵

Suç ile ilgili olarak maddenin 3. fıkrasında bir ağırlatıcı neden öngörülmüştür. Buna göre maddede sayılan zarar verme ve kirletme fiillerinin ilgili dini inanışı benimseyen toplum kesimini tahkir amacıyla işlenmesi halinde ceza ağırlaştırılarak verilecektir.

Belirtmek gerekir ki, bu suçun takibi şikayete bağlı değildir.

Muhammet Murat ÜLKÜ
21 Şubat 2005-Çorum

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- 1-DÖNMEZER Sulhi**, “Kişilere ve Mala Karşı Cürümler” 15.bası,1998, İstanbul
- 2-DURSUN Selman**, “Malvarlığına Karşı Suçlar“ HPD-Hukuki Perspektifler Dergisi-Sy.2-Sonbahar 2004-sf.190
- 3-ERDEM Mustafa Ruhan**, “Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Malvarlığına Karşı Suçlar”, <http://www.ceza-bb.adalet.gov.tr/makale.htm>
- 4-ERDEM Mustafa Ruhan**, “Karşılıksız Yararlanma Suçları“ HPD-Hukuki Perspektifler Dergisi-Sy.2-Sonbahar 2004-sf.134
- 5-EROL, Haydar**, “Gerekçeli, Açıklamalı ve İçtihatlı Yeni Türk Ceza Kanunu”, 2005-Ankara
- 6-ESENAL Ersin**, “Malvarlığına Karşı İşlenen Suçlar-765 s. TCK-5237 s. TCK” , İstanbul 2005
- 7-MALKOÇ,İsmail**,Açıklamalı-İçtihatlı Türk Ceza Kanunu ,2003, Ankara
- 8-ÖZTÜRK,Bahri**,Ceza Hukuku (Genel Hükümler ve Özel Hükümler - Temel Bilgiler), 2001,Ankara
- 9-Yeni Ceza Adalet Sisteminin Tanıtımına Dair Ankara Seminerleri-Doç Dr. Mustafa Ruhan Erdem’in sunumu-06.01.2005- Ankara Büyük Anadolu Oteli**

¹⁵ **Bu ifadeye karşılık gelen bir hüküm eski TCK’nın ‘Din Aleyhine Cürümler’ başlıklı ikinci bab ikinci fasılda düzenlenen 176/I. maddede mevcuttu.Ama bu hüküm yalnızca dinlerden birini tahkir maksadı ile bu dinlerce kutsal sayılan mabetleri, mezarları,buna benzer yerleri veya buralarda bulunan eşyaya zarar verilmesi halini düzenlemişti.Bu hükümde tahkir amacıyla sayılan yerlerin kirletilmesi suç kapsamında değildi.**